

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO
Z MESEČNO PRILOGO „KMEČKO DELO“

Ishaja vsake srede
Cene: Letno din 32—, polletno
din 16—, četrletno din 9—, ino-
zemstvo din 64—
Poštno-čkovni račun številka 10.603

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 21-15

Cene inseratom: Cela stran
din 2000—, pol strani din 1000—,
četrt strani din 500—, 1/8 strani
din 250—, 1/16 strani din 125—
Mali oglasi vsaka beseda din 1—

Začetek proslav 20letnice Jugoslavije v državi

Narodni tabor pri Sv. Trojici v Slov. gor.

Svečano proslavo 20 letnice Jugoslavije v naši državi je otvoril veličastni narodni tabor v srcu Slovenskih goric — pri Sveti Trojici.

To krasno razgledno točko, kraljico Slovenskih goric, si je izbral za otvoritev jubilejnih slovesnosti naš voditelj dr. Anton Korošec s poudarkom, da ga vežejo na ta bajno ležišče božjepotni kraj toliko mladostnih spominov. K Sv. Trojici je tolikokrat romal v spremstvu svojih staršev v nežni mladosti. Kot mlademu medniku »Slov. gospodarja«, kot začetnemu politiku ter prosvetnemu delavcu mu je nudil mični grič Sv. Trojice, kateri vidno kraljuje nad Slov. goricami, toliko prilik za dobro obiskana zborovanja, na katerih je budil najbolj zavežni del Slov. Štajerske k narodni, gospodarski ter politični samozavesti.

Kakor hitro so raznale Slovenske gorice — zibelka našega voditelja — da bi naj poživila Sv. Trojica največjemu kmečkemu sinu Slovenije nekatere mladostne spomine in mu izrekla z narodnim taborem hvaležnost za ustvaritev 20 let stare Jugoslavije, se je zganilo vse na levem bregu Drave ter desno in levo od Mure, da pripomore k veličastnosti otvoritve proslav 20 letnice obstoja naše mlade države.

Ni bilo treba obširne agitacije, ne številnih plakatov ter vabil po časopisju — kmečkemu narodu je bilo zadostno sporočilo: Želja dr. Antona Korošca je, da se zbere v čim večjem številu pri Sv. Trojici, kjer bo slišal iz ust svojega voditelja, kako daleč se je povzpela Jugoslavija v 20 letih in kolik ugled na uživa osobito v zadnjih treh letih pod vodstvom vlade dr. Stojadinoviča in dr. Korošca.

Narod se je odzval zadnjo nedeljo želji dr. Korošca kljub deževnemu vremenu v tako obilnem številu, kakršnega menda sam ni pričakoval.

Trojška nedeljska prireditelj zasluzi v pravem pomenu besede naziv »narodni tabor«, kakor jih je doživljal naš voditelj pred dobrimi 20 leti, ko je pripravljaval s sličnimi ljudskimi zbori pot Jugoslaviji z navduševanjem za majniško deklaracijo, ki je tvorila zibelko naše nove — trobratske države.

Sv. Trojica na predvečer tabora

Za narodni tabor od dr. Korošca izbrana Sv. Trojica se je tudi zavedla, kolikšno odlikovanje ja zanjo, ker je ravno ona iz-

brana, da otvori jubilejne slovesnosti. Oblekla si je praznično obleko cvetja, vencev, zastav, visokih številnih mlajev in okinčanega mičnega prostora na samostanskem dvorišču, katerega krasi starodavna košata lipa.

Kresovi s slovenjegoriških gričev, holmov in z razglednih točk so oznanjali v soboto pozno v noč med radostnim pokanjem topičev, da bo nedelja, 10. julija, za Slovenske gorice velik dan hvaležnosti, da so pripadle pred 20 leti Jugoslaviji, katera je danes pod modrim vodstvom Stojadinovič-Korošceve vlade ena najbolj uglednih ter najbolj urejenih držav v Evropi.

Narod se zbira kljub slabemu vremenu

Lepo sončno soboto je razočaralo deževno ter hladno nedeljsko jutro. Hladen veter je pihal, oblaki so se podili, deževalo je v zgodnjih urah in dež je grozil, da bo trojiški tabor znatno prikrajšal na obisku.

Ne slaba ter dolga pot, ne hladen veter, ne oblačno nebo z deževnimi kapljami, vse te vremenske neprilike niso mogle prikleniti na udobni dom slovenjegoriškega kmeta, kateri je enkrat sklenil, da se bo s požrtvovalno navzočnostjo vsaj nekoliko oddolžil svojemu voditelju.

Kakor hitro se je bližala ura tabornega zbiranja, so se pojavile po cestah od vseh strani cele procesije pešcev, mladih in odraslih na okrašenih vozovih, moška mladina je brzela na ovenčanih kolesih, iz večjih vasi in trgov so se pripeljali številni na tovornih avtomobilih in v avtobusih, med katerimi so prednjačili udobni mestni avtobusi iz Maribora, katerih je bilo veliko premalo, da bi bili prepeljali vse, kateri so hoteli na tabor iz oddaljenega Maribora.

Posebno častno so se odzvali gasilci, katerih je prihitelo k Sv. Trojici z godbami in gasilskimi avtomobili 600.

Od vseh strani zbrane ljudske gručice sprejela četa blizu sto rediteljev pod preizkušenim vodstvom g. Krambergerja iz Maribora, da jih popelje z zbirališča v lepo urejenem sprevedu mimo častne tribune na zborovalni prostor, kateri je bil opremljen za dobro razumevanje govorov z zvočniki.

Spreved

Spreved so otvorili po trgu svetotrojiški fantje v narodnih nošah, na konjih in z vihrajočo državno zastavo. Za konjenico je udarjala koračnice mariborska gasilska godba. Vzporedila so se dekleta v pestrih narodnih nošah. Nekatere so nosile na gla-

vah in v rokah košare cvetja. Za dekleti je krepko korakala mogočna četa slovenskih fantov v krojih. Za temi smo videli 150 članic deklinških krožkov v krojih. Mičen je bil spreved naraščaja z malimi harmonikarji iz Ptuja, kateri so igrali himno slovenskih fantov.

Naštete mladinske skupine so korakale na taborni prostor in mimo lepo okrašene častne tribune z visokimi gosti in predvsem mimo zadovoljno smehljajočega in odzdravljajočega ministra dr. Antona Korošca za vihrajočimi peterimi orlovskimi zastavami.

Mladcem je sledila veržejska godba in za njo četa 600 gasilcev iz slovenjegoriških krajev. Gasilce je vodil starešina mariborske župe g. Bogdan Pogačnik z raznimi gasilskimi odličniki in z 10 gasilskimi zastavami.

Našemu kmečkemu gasilstvu so sledile ljudske množice, katere so bile razdeljene po župnijah s tablicami. Iz vsake slovenjegoriške župnije smo videli v sprevedu moške in fante, žene in dekleta. In vsa ta ljudska množica je navdušeno pozdravljala svojega voditelja, ki je bil vidno vzradoščen, kadar mu je dvignil roko v pozdrav kak sivolas veteran iz dobe ljutih narodnih bojev po trgih Slovenskih goric.

Ljudski spreved z zbirališča po trgu in na samostansko dvorišče je bil dolg, ni mu bilo ne konca in ne kraja. Godbe, 11 po številu, so se kosale med seboj v udarjanju koračnic, a kljub vabljivim in navdušenim zvokom pihal obsežno samostansko dvorišče ni moglo sprejeti 12.000 ljudi.

Premnogi so morali vztrajati izven tabornega prostora in so sledili v potrpežljivosti poteku tabora, kakor so ga oddajali dobro razvrščeni zvočniki.

Pričetek tabora s cerkvenim govorom in sv. mašo

Velicastni svetotrojiški tabor je pričel dr. Korošec sobojevnik za pravice štajerskih Slovencev g. Fr. Gomilšek, župnik in dekan od Sv. Benedikta. Z njemu lastno in še vedno ognjevito mladeniško navdušenostjo je tisočerm razložil cerkveni pomen tabornega dneva, katerega smo obhajali na nedeljo, ki je posvečena slovanskima zaščitnikoma sv. Cirilu in Metodu.

Kratki in jedrnati pridigi g. Gomilška je sledila sv. maša, katero je služil ob spremljanju godbe mariborskih gasilcev in ob ubranem ljudskem petju g. stolni kanonik dr. Mirt iz Maribora.

Pozdravi odličnih gostov in vdanostne brzojavke

Po kratki cerkveni slovesnosti je otvoril narodni tabor že osiveli slovenski borec g. dr. J. Leskovar iz Maribora. V otvoritvenem govoru se je spominjal taborov naših pradedov, ki so si na taborih jačili pogum in voljo za neizprosni boj, za boj do zmage!

Iz uvodnih besed je prešel na pozdrav častnih gostov in predvsem na dr. Korošca,

ministra dr. Kreka, bana dr. Natlačenca, predsednika Prosvetne zveze dr. Hohnjeca, senatorja dr. Schaubacha, oba okr. načelnika, mariborskega župana in podžupana, ptujskega župana in zlasti tudi na častno zastopstvo iz Beograda ter drugih odličnih osebnosti iz vrst naših županov, duhovščine ter gasilcev.

Imenovanje vsake odlične in zaslužne osebnosti je pozdravil narod z navdušenimi živio-klici.

Predlagane so bile z občin odobravanjem sprejete vdanostne brzojavke: kralju, knezu namestniku Pavlu, ministrskemu predsedniku dr. Stojadinoviču.

Za tem je g. govornik umestno pripomnil, da bi morala slediti brzojavka notranjemu ministru g. dr. Antonu Korošču, katerega pa imamo ta dan v svoji sredini in ga vsi prosimo, naj kot prvi spregovori njegovih besed željno pričakujočemu narodu.

Pomenljiv in z največjim navdušenjem sprejet govor dr. Antona Korošca

Bratje in sestre!

Večino nas, ki smo danes tukaj, je rodila zemlja med Dravo in Muro in zemlja preko Mure. Že zaradi tega, ker je naša rodna zemlja, jo ljubimo z vsem svojim srcem. Ljubimo jo pa tudi, ker moraš ljubiti njene zelene doline, ker moraš ljubiti nežno valovitost njenih gričev, posejanih s skrbno nasajenimi vinogradi, pridno obdelanimi njivami, zelenimi livadami in šumicami. Moraš ljubiti to zemljo med Dravo in Muro in preko Mure, ker je dala življenje temu krasnemu in dobremu ljudstvu, ki tu živi, dela in umira od pamtiveka, od nikogar naseljeno, od nikogar potujčeno, ampak samoraslo, kakor njegovi bori in brasti, večino čvrsto vdano svoji veri in svoji narodnosti. Državotvorno je od kneza Kocelja, vedno politično zrelo in gospodarsko napredno. Ta zemlja je dajala kardinale in škofove sv. Cerkvi, Miklošiče in Murke znanosti, Meške in Vraze lepi književnosti. Vse to je duh njenega duha, kri njene krvi, s katero napaja svoje sinove!

Spomin 20 letnice Jugoslavije

Ta slovenska zemlja med Dravo in Muro in zemlja preko Mure je vstala sedaj prva v Jugoslaviji, da se na slovesen način spominja 20. obletnice svoje pripadnosti k svoji narodni državi. Tu stoje danes možje in žene, fantje in dekleta ne samo iz krajev ob Dravi in Pesnici, ampak tudi preizkušeni ter mladi rodoljubi iz Št. Ilje, Marije Snežne, Sv. Ane, na vse do Dolnje Lendave. Rodoljubje do naše domovine, domoljubje do naše države je zbralo nas vse danes tukaj pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah. In mi vemo, da imamo tudi tehtne razloge za današnje slavje.

Kar je naše, ostane naše!

Ta slovenska zemlja med Dravo in Muro ter preko Mure je bila pred 20 leti v veliki nevarnosti, da bo odtrgana od matere zemlje. Kockalo se je za nas, kakor se je kockalo za Odrašenikovo obleko. Vendar je nazadnje zmagala pravica in pamet. In šele, odkar je pred 20 leti prišla ta zemlja v sestav naše države, odkar beli orel Karađorđjevičev bdi nad to zemljo in jo čuva,

ni več nevarnosti za nas. (Navdušeni vzkliki kraljevskemu domu.) Kar je naše, ostane naše! (Viharno navdušenje.) Kockalo se ne bo več za nas! Mi s to zemljo ostajemo pri svojih bratih Slovanih. Mi ostajemo pri svoji materi Jugoslaviji! Današnja proslava je prva proslava 20 letnice našega državnega obstanka, ne samo v Sloveniji, ampak sploh v Jugoslaviji. (Množice neprestano vzklikajo državi, vladi, voditeljem Slovencev.)

Ako se ozremo nazaj na teh 20 let, lahko s ponosom in z zadovoljnostjo pribijemo, da naša zvestoba do kralja in do naše skupne velike domovine niti za trenutek ni popustila in prenehala, da je naše razmerje do kraljevskega doma in do domovine bilo vedno najiskreneje in najpriskreneje. In danes izjavljamo, od nikogar prisiljeni, popolnoma iz svobodne volje, da bomo taki neomajno ostali tudi za vse bodoče čase. (Dolgotrajno vzklikanje kralju in kraljevskemu domu.)

Zahvala vse Slovenije

Naj mi bo ob tej slovesni priliki tudi dovoljeno, da izrazim v imenu vse Slovenije svojo zahvalo in globoko veselje, da si je ves kraljevski dom izbral našo prekrasno zemljo in vdani mu narod za mesto svojih letovanj, kralji, kraljica, knez in kneginja, vsi kraljeviči, principi in princeze, vse je preko leta med nami v naši sredini. Navdaja nas hvaležnost, radost in ponos! Kako ljubezen uživa kraljevski dom med nami, o tem se je pri nas sleherni človek lahko prepričal ob komaj minu-

lih mladinskih dnevih v Ljubljani. Navdušenja, vzklikanja, mahanja z robci in cveticami v prisotnosti Nj. kr. Vis. kneza namestnika Pavla, ni bilo ne konca ne kraja. Ljubljanski dnevi nam ostanejo v neizbrisnem spominu. (Vzkliki kralju, knezu namestniku in kraljevskemu domu.)

Monarhija — zdrava, potrebna in modra tvorba

Nočemo pa izgledati, še manj trditi, da je ljubezen do kraljevske hiše in privrženost k skupni državi le nam lastna. Z notranjo zadovoljnostjo lahko pribijemo, da je že davno ona doba za nami, ko smo še čuli deklamacije, da je republika naša dika in slično. (Živela kraljevina Jugoslavija!)

Danes vsi državljani kraljevine Jugoslavije priznavajo monarhijo in ljubijo svojega kralja, isto tako kakor danes tudi lahko pred vsem svetom trdimo, da danes ni nihče proti skupni državni zajednici. Od Št. Ilje do Djevdjelije, od Splita do Caribroda, vsak je danes prepričan, da je ta tvorba zdrava, potrebna in modra. In kar se končnega notranjega urejanja tiče, tem prej se bodo mnoge želje magle izpolniti, čim bolj se bo manifestirala vse tesnejša povezanost z našo državno zajednico.

Bratom izven mej naše države

Današnje prilike pa nočemo opustiti, da bi se ne spominjali tudi naših bratov, ki so ostali izven mej naše države. Toda v tem oziru ne sme govoriti samo srce, ampak tudi razum! Naše narodne manjšine v drugih državah morajo biti in ostati dobri in lojalni državljani svojih lastnih držav. Vem in prepričan sem, da se jim v tem oziru ne more ničesar očitati. A našim manjšinam ne more nihče zabraniti — to je splošno sprejeto in priznано načelo — da bi se ne čutili kot člani svojega naroda in ne udeleževali njegovih kulturnih dobrin!

Obsodba blokov in front

Z vsemi sosednim državami hočemo živeti v miru in prijateljstvu. Maloštevilni kratkovidni ljudje sicer želijo v zadnjem času, da bi naša država šla v neke bloke in fronte. Za te fronte bi hoteli, kakor iz-

